

Verslag concept

Presidium

Datum vergadering	:	17 september 2018
Voorzitter	:	dhr. J.W. Remkes
Griffier	:	dhr. J.R. Loggen
Telefoonnummer/e-mail	:	06 - 5157 2643 / loggenj@noord-holland.nl

Aanwezig:

Voorzitter voorzitter Provinciale Staten, dhr. J.W. Remkes

Griffier dhr. J.R. Loggen

Leden

Fractievoorzitter SP, mw. R. Alberts-Oosterbaan

Namens de fractie van de PVV, dhr. M. Deen

Fractievoorzitter CU-SGP, dhr. M.C.A. Klein

Namens de fractie van GroenLinks, mw. R.P.M. Kocken

Namens de fractie van het CDA, mw. W. Koning

Fractievoorzitter ONH, dhr. J.H. Leever

Fractievoorzitter PvdD, dhr. A.E. van Liere

Fractievoorzitter 50PLUS, mw. O.A.C. de Meij

i.v.m. de Ribbius Peletier Penning, mw. R. van Rooij

Namens de fractie van D66, dhr. H. Struben

Fractievoorzitter PvdA, dhr. X.J. den Uyl

Namens de fractie van de VVD, dhr. M.R.F. Wieseahn

Adviseur Statengriffier mw. K. Bolt, sectormanager communicatie dhr. Beeksma, mw. R. Keur

Notulist Verslagbureau Money Penny/mw. E. Pelgrom

Afwezig

Fractievoorzitter VVD, dhr. E. Annaert

Fractievoorzitter PVV, mw. I.A. Bezaan

Fractievoorzitter CDA, dhr. D. Heijnen

Fractievoorzitter GroenLinks, dhr. A. Hietbrink

1e plv. voorzitter PS, dhr. Z. Yurdakul

Fractievoorzitter D66, mw. I. Zaal

Agenda

1. Opening en mededelingen voorzitter
- 5 2. Vaststellen agenda presidium
3. a. Concept-verslag presidium 11 juni 2018
 b. Lijst met actiepunten en LTA
4. a. Conceptagenda PS 8 oktober 2018
 b. Conceptagenda PS 12 november 2018
- 10 5. a. Afdoeningsvoorstel Lijst moties PS
 b. Lijst ingekomen stukken PS
6. Instellen van de Ribbius Peletier Penning
7. Nadere voorstellen publiciteitscampagne Statenverkiezingen 2019
8. Aantal duocommissieleden
- 15 9. Toelichting op tweede werkbezoek PS aan Regio Randstad
10. Besluitenlijst Agendacommissie 03-09-18
11. Stand van zaken PS-budgetten PS
12. Brief cvdK aan PS Voorbereiding amendementen en moties d.d. 12-09-18
13. Rondvraag
- 20 14. Sluiting

1. Opening en mededelingen voorzitter

De **voorzitter** opent de vergadering om 11.00 uur. Hij vraagt aandacht voor het rondetafelgesprek over de toekomst van de lokale en regionale journalistiek, op 5 oktober van 14.30 tot 18.30 uur in het provinciehuis. In het rondetafelgesprek wordt aandacht geschonken aan de rol die centrale overheden kunnen spelen in het borgen van een onafhankelijke, vrije pers. Tot dusver zijn er slechts weinig aanmeldingen.

- *De voorzitter wijst de leden, namens de burgemeesters van Hilversum en Haarlem, op de uitnodiging voor het rondetafelgesprek over de toekomst van de lokale en regionale journalistiek, op vrijdag 5 oktober van 14.30 tot 18.00 uur in het provinciehuis.*

2. Vaststellen agenda

- *Het presidium stelt de agenda vast.*

3. a. Concept-verslag presidium 11 juni 2018 (en besloten deel)

- *Het presidium stelt zowel het openbare als het besloten verslag van het presidium van 11 juni 2018 vast.*

3. b. Lijst met actiepunten en LTA

De **voorzitter** merkt op dat is afgesproken dat het instrument actualiteit na enige tijd geëvalueerd zou worden. Er is tot op heden weinig gebruik van gemaakt. De voorzitter stelt voor de evaluatie aan het eind van deze Statenperiode te doen. Het presidium stemt daarmee in.

- *Het presidium stemt in met de Lijst met actiepunten en de Lange Termijn Agenda.*
- *Inzake de evaluatie van het gebruik van het instrument actualiteit wordt ingestemd met het voorstel om dit aan het einde van de Statenperiode te doen plaatsvinden, als input voor de nieuwe Staten.*

4. a. Concept-agenda PS 8 oktober 2018

De **voorzitter** zegt dat agendapunt 11, Aanwijzen van het golfbaanalternatief, kan worden afgevoerd. PS wachten nog op een landschapsplan. Op grond van de agenda wordt ernaar gestreefd de vergadering om 17.30 uur te sluiten, zodat geen diner wordt geserveerd.

Hiermee wordt de agenda voor de Statenvergadering vastgesteld.

- *Agendapunt 11, Aanwijzen van het golfbaanalternatief als het voorkeursalternatief Verbinding A8-A9, wordt van de agenda gehaald; dit onderwerp komt terug in 2019.*
- *Het presidium stemt in met de conceptagenda van PS van 8 oktober 2018 (zonder diner).*

4. b. Concept-agenda PS 12 november 2018

De **voorzitter** merkt op dat op 12 november de Omgevingsvisie is geagendeerd, in combinatie met een aantal andere punten die veel tijd zullen vragen. Hem lijkt het verstandig om de eerste termijn van de behandeling van de Omgevingsvisie door PS op 12 november te laten plaatsvinden en de tweede termijn vervolgens op 19 november. Naar verwachting zal de vergadering op 12 november de hele dag in beslag nemen. Het presidium stemt met dit voorstel in.

De **voorzitter** roept in herinnering dat voorafgaand aan de begrotingsbehandeling op 17 oktober een gesprek is ingepland met Eerste Kamerleden uit Noord-Holland. Er zijn nog maar weinig aanmeldingen voor deze bespreking. De voorzitter stelt voor om de bijeenkomst af te gelasten als een week van tevoren minder dan zes aanmeldingen van Kamerleden zijn ontvangen. Het presidium stemt met dit voorstel in.

- *Het presidium besluit de behandeling van de Omgevingsvisie in tweeën te knippen; op 12 november vindt de eerste termijn plaats en in de uitloopvergadering op 19 november de tweede termijn.*
- *Het presidium stemt in met de concept-agenda van PS van 12 november 2018.*

70 5. a. Afdoeningsvoorstel Lijst moties PS

- *Het presidium stemt in met de afdoeningsvoorstellen bij de Lijst moties van PS.*

75 b. Lijst ingekomen stukken PS

- *Het presidium neemt kennis van de Lijst ingekomen stukken PS.*

6. Instellen van de Ribbius Peletier Penning

80 Mevrouw **Van Rooij** (PvdA) zegt dat het presidium al eerder akkoord is gegaan met het instellen van de Ribbius Peletier Penning. Inmiddels is daarvoor een reglement opgesteld en een voorstel gedaan voor een jurysamenstelling. In het definitieve voorstel, dat uitgebreid in de werkgroep is bediscussieerd, wordt duidelijk dat de penning niet per se aan een politica hoeft te worden uitgereikt. De voorzitter van de jury wordt op dit moment nog geworven.

85 De **voorzitter** zegt dat het voorstel alleen op 8 oktober ter besluitvorming kan voorliggen als de naam van de juryvoorzitter bekend is. In het andere geval wordt besluitvorming uitgesteld tot 12 november.

90 De heer **Van Liere** (PvdD) kan instemmen met het voorgestelde reglement en de jurysamenstelling. Datzelfde geldt voor de fracties van CDA, D66, ONH, GroenLinks en de SP.

De heer **Deen** (PVV) zegt dat zijn fractie geen groot voorstander is van een jaarlijkse uitreiking. De PVV heeft echter geen bezwaar tegen het voorstel.

95 Mevrouw **De Meij** (50PLUS) heeft geen bezwaar tegen het voorstel, maar zou het jammer vinden als de aandacht voor de politiek bij de keuze voor genomineerden verdwijnt.

100 De heer **Klein** (CU-SGP) stemt in met het voorstel. Hij vraagt hoe nominatie plaatsvindt. Mevrouw **Van Rooij** (PvdA) zegt dat het aan de jury is om dat te bepalen.

De heer **Den Uyl** (PvdA) vraagt waarom in de jurysamenstelling niet gezocht is naar diversiteit. Mevrouw **Van Rooij** (PvdA) zegt dat in de werkgroep wel degelijk gesproken is over diversiteit. Uiteindelijk heeft men echter besloten tot een samenstelling met slechts vrouwen.

105 De heer **Wieseahn** (VVD) zegt dat de VVD principieel tegen de jaarlijkse uitreiking van de penning is. De fractie zal zich echter neerleggen bij de keuze van de meerderheid.

- *Het presidium stemt in met de samenstelling van de jury voor zover nu bekend voor het toekennen van de Ribbius Peletier penning; het streven is de naam van de beoogd voorzitter voor de aanstaande PS-vergadering aan het presidium te mailen.*
- *Het presidium besluit de voordrachten en het reglement van orde van de jury ter vaststelling voor te leggen aan PS van 8 oktober 2018.*

7. Nadere voorstellen publiciteitscampagne Statenverkiezingen 2019

115 De **voorzitter** roept in herinnering dat het presidium voor de zomer al besloot om geen stuurgroep in te stellen ter voorbereiding op de Statenverkiezingen.

120 Mevrouw **De Meij** (50PLUS) vraagt of specifieke inspanningen mogelijk zijn om ouderen te bereiken. Niet alle ouderen zijn digitaal actief. De **voorzitter** zegt dat volgens het voorstel een advertentie wordt geplaatst in huis-aan-huisbladen. Dat is een traditioneel medium dat relatief veel gelezen wordt door de oudere doelgroep. Datzelfde geldt voor de radio. De heer **Den Uyl** (PvdA) vindt dat er geen reden is om ouderen specifiek te benaderen. Belangrijker is het om jongeren meer bij het politieke proces te betrekken.

De heer **Deen** (PVV) is tegen de betrokkenheid van ProDemos, omdat deze partij onder invloed staat van George Soros en daarmee onvoldoende onafhankelijk is.

125 De heer **Struben** (D66) zegt dat zijn fractie ervoor is om een andere samenwerkingspartij voor de stembulp te kiezen dan ProDemos. De moderator is voor D66 geen goed argument om voor ProDemos te kiezen. De heer **Van Liere** (PvdD) is het daarmee eens. De relatie met nu.nl biedt een mooie kans op meer zichtbaarheid. Dat zou spreken voor een keuze voor Citizens.

130 De heer **Klein** (CU-SGP) zou er geen bezwaar tegen hebben om de uitslagenavond in het nieuwe gebouw te organiseren als dat de kosten aanzienlijk omlaag brengt. Als gekozen wordt voor een andere stembulp - iets waar CU-SGP niet tegen zou zijn - is het belangrijk dat deze alternatieve stembulp wel goed gevonden kan worden.

Mevrouw **Koning** (CDA) is het met de heer Klein eens. Zij zou graag meer informatie willen over het gebrek aan onafhankelijkheid van ProDemos.

135 De **voorzitter** concludeert dat er behoefte is aan meer informatie om een keuze te kunnen maken tussen Citizens en ProDemos. Mocht uiteindelijk voor ProDemos gekozen worden, dan moet onafhankelijkheid van deze partij uitdrukkelijk ter sprake komen. In november keer het punt terug op de agenda.

- 140
- *Het presidium neemt kennis van de stand van zaken van de publiciteitscampagne over de Provinciale Statenverkiezingen op 20 maart 2019.*
 - *Het presidium besluit:*
 - *in te stemmen met de uitgangspunten voor een social media aanpak;*
 - *om op woensdag 13 maart 2019 een programmavergelijking van de politieke partijen in een spread (dubbele pagina) aan te bieden in alle huis-aan-huisbladen in heel Noord-Holland;*
 - *op de avond van de verkiezingen in Paviljoen Welgelegen wederom een verkiezingsavond te organiseren waar de partijen kennis kunnen nemen van de uitslagen en prognoses;*
 - *om géén brief te sturen aan debutantkiezers namens de cvdK omdat gemeenten in aanloop naar de PS-verkiezingen namens de burgemeester al veelal een dergelijke brief sturen;*
 - *om niet in te zetten op een lobby voor meer stembureaus, gelet op het geringe effect daarvan op de opkomstbevordering;*
 - *om een format voor een informatief spelprogramma en debatten, verzorgd door RTV NH, uit te laten werken;*
 - *dat bij de aftrap van de publiciteitscampagne de lijsttrekkers een jonge en een oudere Noord-Hollandse kiezer de stemwijzer laten invullen;*
 - *in een volgend presidium een keuze te maken uit de twee aangeboden stembulpen van ProDemos en Citizens, met daarbij meer informatie inzake de ter vergadering geuite aandachtspunten.*
- 145
- 150
- 155

160 8. Aantal duocommissieleden

Mevrouw **Alberts** (SP) blijft wat betreft het aantal duocommissieleden bij haar eerdere standpunt: iedere fractie heeft recht op één duocommissielid. Fracties moeten in staat zijn om goede keuzes te maken bij toenemende werkdruk.

165 De heer **Wiesehahn** (VVD) zegt dat zowel grote als kleine fracties de toenemende werkdruk ervaren. Het democratische proces en de uitslag van verkiezingen brengt nu eenmaal mee dat fracties die minder zetels hebben hogere werkdruk zullen ervaren. De VVD vindt dat fracties één duocommissielid moeten mogen afvaardigen.

De heer **Den Uyl** (PvdA) sluit zich hierbij aan.

170 De heer **Klein** (CU-SGP) vindt dat er goede argumenten zijn, die ook al eerder zijn gewisseld, om het aantal duocommissieleden uit te breiden. Er is onderzoek gedaan naar de juridische en democratische aspecten van meerdere duocommissieleden. Daaruit is naar voren gekomen dat er geen bezwaren zijn tegen uitbreiding van dit aantal. De kiezer maakt zijn keuze tussen fracties niet omdat hij fracties meer of minder werkdruk wil bezorgen. Dat kan dan ook geen argument in deze discussie zijn. Spreker weet zeker dat het functioneren van zijn fractie ten goede zou komen als meer duocommissieleden kunnen worden aangesteld.

175

- 180 Mevrouw **Kocken** (GroenLinks) vindt dat democratie juist inhoudt dat ook minderheden een stem hebben. Zij zouden daarbij vanwege te hoge werkdruk geen keuze moeten maken tussen onderwerpen. Werkdruk houdt bovendien geen enkel verband met de keuze van de kiezer. Wie op grond van democratische legitimatie tegen uitbreiding van het aantal duocommissieleden is, zou überhaupt tegen duocommissieleden moeten zijn.
- 185 De heer **Leever** (ONH) vindt dat in het verleden onterecht en halsstarrig is vastgehouden aan één duolid per fractie, ondanks onderzoek en ook ondanks andere werkwijzen elders. Argumenten waarbij extra kosten worden aangevoerd, zijn niet steekhoudend: uitbreiding van het aantal duocommissieleden kan kosteloos. Het is belangrijk dat fracties optimaal kunnen functioneren. Dat betekent dat zij naar alle commissies een afvaardiging moeten kunnen sturen. Spreker zou het teleurstellend vinden als onderzoeksresultaten over het functioneren van kleine fracties nu opnieuw genegeerd worden. Bovendien merkt hij op dat aan het begin van deze periode is toegezegd dat PS met drie commissies zou werken, in verband met de werkdruk. Op het laatste moment heeft GS echter besloten toch vier commissies in te stellen.
- 190 Mevrouw **De Meij** (50PLUS) sluit zich volledig bij de heer Leever aan. Zij denkt dat grote fracties zich niet realiseren hoe lastig het voor kleine fracties is om al het werk gedaan te krijgen. Bovendien moet men zich bedenken dat keuzes maken tussen onderwerpen pas kan als alle stukken gelezen zijn.
- 195 De heer **Deen** (PVV) kan zich vinden in een kostenneutrale verhoging van het aantal duocommissieleden.
- 200 Mevrouw **Koning** (CDA) zegt dat haar fractie één duocommissielid per fractie voldoende vindt. Een doel is ook dat het duocommissielidmaatschap een leerschool is voor een eventueel lidmaatschap van PS.
- De heer **Struben** (D66) zegt dat zijn fractie niet van standpunt is veranderd. PS kunnen in de nieuwe periode indien gewenst op het onderwerp terugkomen.
- 205 De heer **Van Liere** (PvdD) vindt dat een groter aantal duocommissieleden op geen enkele manier afbreuk doet aan de democratische verhoudingen in PS of de uitspraak van de kiezer. Het lijkt hem goed als de coalitie over dit onderwerp niet als coalitie besluit. Daarom zou het in de volgende periode als vrij onderwerp geagendeerd moeten worden.
- 210 Mevrouw **Alberts** (SP) vindt dat een goed voorstel. Daarnaast benadrukt zij dat geld voor haar geen rol speelt bij dit onderwerp. Nogmaals zegt ze dat leden van PS in staat zouden moeten zijn om te kunnen schiften in onderwerpen, in plaats van overal over te willen meepraten.
- De heer **Wieseahn** (VVD) zegt dat het onderwerp niet in de coalitie is afgestemd, maar wel binnen de fractie. Fracties kunnen ook op de achtergrond ondersteuning organiseren bij onderwerpen op andere manieren dan door duocommissieleden in te zetten. De VVD is er simpelweg niet voor om in totaal vier à vijf woordvoerders aan de commissiestructuur toe te voegen.
- 215 De heer **Den Uyl** (PvdA) vindt dat het aan coalitiepartijen is om bepaalde zaken af te stemmen. Het gaat hem te ver om nu te bepalen dat de volgende coalitiepartijen geen afspreken over dit onderwerp te maken. De heer **Van Liere** (PvdD) realiseert zich dat dit niet kan worden afgedwongen. Het kan echter wel een aanbeveling zijn.
- 220 De heer **Klein** (CU-SGP) vindt het jammer dat in de discussie maar weinig argumenten gewisseld worden. Het lijkt of veel fracties vooringenomen zijn. Wel gaat hij in op het argument van de SP, namelijk dat volksvertegenwoordigers in staat zouden moeten zijn te schiften. Daarmee stelt de SP een bepaalde invulling van het volksvertegenwoordigerschap voor, die niet iedereen zal delen. Hij vindt de aanbeveling die de heer Van Liere voorstelt sympathiek, maar betwijfelt of daarmee afspraken in de coalitie voorkomen kunnen worden.
- 225 Mevrouw **De Meij** (50PLUS) denkt dat het wijs zou zijn de uitbreiding een periode uit te proberen. Invulling met een uitbreiding van één naar twee duoliden is ook een mogelijkheid.
- De **voorzitter** ziet geen meerderheid voor het uitbreiden van het aantal duocommissieleden, noch signalen dat deze coalitie nog een keer op haar standpunt zal terugkomen. Het is te zijner tijd aan het nieuwe presidium om de kwestie eventueel opnieuw aan de orde te stellen. Het is niet

te voorkomen dat de coalitie afspraken over dit onderwerp, of over welk onderwerp dan ook, maakt. Hooguit kan op de coalitiefracties een moreel beroep worden gedaan.

- 230 • *Het presidium neemt kennis van:*
- *aanbeveling 2.4 in het rapport 'De Staten aan het stuur. Evaluatie van de Agendacommissie 2.0 en het BOB-model' van Debat.NL, luidende "Ondersteuning van kleine fracties; overweeg het aantal duocommissieleden te verhogen van 1 per fractie naar 1 per commissie", en de eerste bespreking van deze aanbeveling in het presidium*
- 235 *van 22 januari 2018;*
- *het rapport "Het duo-commissielid; nut en noodzaak doorgelicht. Evaluatie van de rol en positie van duo-commissieleden in de provincie Noord-Holland" van BMC van januari 2013.*
- 240 • *Het presidium besluit geen voorstel ter wijziging van de huidige afspraken over het aantal duocommissieleden voor te leggen aan de nieuwe Provinciale Staten.*

9. Toelichting op tweede werkbezoek PS aan Regio Randstad

De heer **Van Liere** (PvdD) constateert dat zijn specifieke vraag of twee bezoeken nodig zijn niet in de notitie beantwoord wordt.

- 245 • *Het presidium neemt kennis van de toelichting op het tweede werkbezoek van Provinciale Staten in deze Statenperiode aan de Regio Randstad te Brussel op 10 en 11 oktober 2018.*

10. Besluitenlijst Agendacommissie 03-09-18

- 250 • *Het presidium neemt kennis van de besluitenlijst van de Agendacommissie van 3 september 2018.*

11. Stand van zaken PS-budgetten PS

De heer **Struben** (D66) vindt het jammer dat slechts weinig middelen besteed zijn aan bestuurskracht en burgerparticipatie.

- 255 De heer **Leever** (ONH) vraagt aandacht voor de kwaliteit van de maaltijd catering. De **griffier** zegt dat er mogelijkheden zijn om de kwaliteit te verbeteren, maar dat dit gepaard zal gaan met hogere kosten. Eerder heeft het presidium juist besloten om op de maaltijden voor commissies te bezuinigen. De **voorzitter** zal dit punt uitzoeken.

- 260 Mevrouw **Koning** (CDA) ziet dat bij bepaalde onderwerpen sprake is van onderbesteding en dat het budget voor andere zaken op is. Zij vraagt of daarin geschoven kan worden. De **griffier** zegt dat schuiven vaak mogelijk is, maar niet altijd. Waar mogelijk wordt met posten geschoven, om onderbestedingen tegen te gaan. Waar schuiven onmogelijk is, worden budgetten afgeraamd.

- 265 Mevrouw **De Meij** (50PLUS) zegt dat eerder is aangegeven dat gedeclareerde reiskosten niet uitgebreid hoeven te worden toegelicht. Nu worden echter toch weer uitgebreide beschrijvingen bij reiskosten verlangd. De **voorzitter** vraagt mevrouw De Meij dit punt met de griffie op te nemen.

- *Het presidium neemt kennis van de stand van zaken van de budgetten van PS per 31 augustus 2018.*
- *Het presidium wenst een toelichting op de (financiële) mogelijkheden om de kwaliteit van de catering bij commissievergaderingen te verbeteren.*

270 12. Brief cvdK aan PS Voorbereiding amendementen en moties d.d. 12-09-18

- *Het presidium neemt kennis van de brief van de cvdK aan PS 'Voorbereiding amendementen en moties, d.d. 12 september 2018.*

13. Rondvraag

- 275 Van de rondvraag wordt geen gebruik gemaakt.

14. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 11.50 uur.